Examenul de bacalaureat 2011
Proba E.d)
Probă scrisă la Logică şi argumentare

Varianta 3

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică şi toate profilurile şi specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.**

SUBIECTUL I (30 de puncte)

A. Citiți cu atenție enunțurile următoare:

1. Termenii "propoziție" şi "raționament" se află în raport de contrarietate, ca specii ale genului "formă logică".
2. O definiție în care definitul şi definitorul se află în raport de identitate este, pe de o parte, prea largă şi, pe de altă parte, prea îngustă.
3. Termenii *cal, erbivor, mamifer, vertebrat* sunt corect ordonați crescător, în funcție de intensiunea lor.
4. Din falsitatea propoziției "Unii oameni sensibili sunt depresivi" se deduce adevărul propoziției "Unii oameni sensibili nu sunt depresivi", în baza raportului de subcontrarietate.
5. Un exemplu corect de propoziție universal negativă îl constituie enunțul "Orice decizie produce efecte".
6. Două propoziții categorice aflate în raport de subcontrarietate nu pot fi adevărate, dar pot fi false, în acelaşi timp şi sub acelaşi raport.

a) Pentru fiecare dintre enunțurile de la 1 la 5, scrieți cifra corespunzătoare enunțului şi notați în dreptul ei litera A, dacă apreciați că enunțul este adevărat, sau F, dacă apreciați că enunțul este fals. **10 puncte**

b) Pentru enunțul 6, transcrieți cuvântul/sintagma care determină caracterul eronat al enunțului, realizând totodată şi înlocuirea cuvântului/sintagmei, astfel încât enunțul să devină adevărat. **10 puncte**

B. Fie următoarele două moduri silogistice: *aei-1, aee-4.*

a) Scrieți schema de inferență corespunzătoare fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date şi construiți, în limbaj natural, un silogism care să corespundă uneia dintre cele două scheme de inferență. **6 puncte**

b) Verificați explicit, prin metoda diagramelor Venn, validitatea oricăruia dintre cele două moduri silogistice date, precizând totodată decizia la care ați ajuns. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

Se dau următoarele propoziții:

1. *Niciun elev premiant nu este sancționat pentru abateri disciplinare.*
2. *Toate dialogurile lui Platon sunt filosofice.*
3. *Unele zile de vacanță sunt însorite.*
4. *Unele medicamente nu sunt ieftine.*

A. Precizați formula propoziției 4. **4 puncte**
B. Construiți, atât în limbaj formal cât şi în limbaj natural, supraalterna propoziției 3 şi subalterna propoziției 1. **6 puncte**
C. Aplicați explicit operațiile de conversiune şi obversiune, pentru a deriva conversa şi obversa corecte ale fiecăreia dintre propozițiile 2 şi 3, atât în limbaj formal, cât şi în limbaj natural. **10 puncte**
D. Explicați succint de ce propoziția 4 nu se converteşte corect. **6 puncte**
E. Reprezentați prin metoda diagramelor Euler propoziția categorică 2. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Răspundeți la fiecare dintre următoarele cerințe:

1. Definiți conceptul de *silogism.* **4 puncte**
2. Precizați doi termeni din structura unui silogism. **6 puncte**
3. Construiți, atât în limbaj formal cât şi în limbaj natural, un argument valid cu două premise, prin care să justificați propoziția *"Toate cadourile sunt apreciate".* **10 puncte**
4. Fie următoarea formulă cu propoziții compuse:
   [pV(q&r)]→[rV(p&q)]
   Determinați explicit validitatea formulei date, prin utilizarea metodei tabelelor de adevăr (metodei matriceale), precizând totodată şi tipul acestei formule în funcție de rezultatul obținut prin calcul logic. **6 puncte**
5. Următorul argument cu propoziții compuse este scris în limbaj natural:
   Dacă învăț, obțin note bune. Dacă mă joc la calculator, nu obțin note bune. Învăț sau mă joc la calculator, prin urmare obțin note bune sau nu.
   Transcrieți argumentul dat în limbaj formal, precizând totodată şi corespondența dintre variabilele propoziționale ale formulei şi propozițiile simple din argument. **4 puncte**